למ א מיי׳ פ״ו מהלכות ק"פ הלכה י: מב ג מיי שם פ"ה הלכה ט: מא ד שם פ״ו הלכה י

: 2 3 מנ נישה הלכה די ז מייי שם פ״א הלכה

רבינו חננאל

מתני' האונן והמפקח בגל וכז מי שהבטיחוהו להוציאו מבית האסורין יייריי ר' יוחוז אוקמא . בבית האסוריז של עכו״ם. . ואף על גב דאבטחוהו לאפוקיה אין שוחטין . דמשקרי, עליו דעבידי שנאמר אשר פיהם דבר שוא וגו׳. אבל בית אסורין של ישראל כיון . שהבטיחוהו שהוציאו לא משקרי, שנאמר שארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב, הלכך שוחטין האסור בבית אסורין של גרים ששנינו אין שוחטין עליו בבית האסורין שהוא חוץ לחומת בית פאגי, פי׳ מקום חוץ לירושלים שאין אוכלין שם קדשים קלים, אבל אם הוא זה . בבית האסוריז לפנים מבית פאגי שוחטין עליו דאפשר דמעיילינז ליה פסחא התם ואכיל ליה. ואלו ששנינו במשנתנו כגון האונן ומי שהבטיחוהו להוציאו כזית איז שוחטיו עליהם בפני עצמן שלא איפשר שלא יאכלוהו כי א כטו שלא אכיווו כ אינם יכולין ויפסל בנותר אבל נפטרו בזריקת הדם מלעשות פסח שני, חוץ מ/עשות פסוז פני, ..., מן המפקח בגל שבודאי האהיל על המת והיה טמא מתחלה. והני מילי בגל עגול אבל גל ארוך אימור טהור היה, אני אומר נזרק הדם עד שלא הגיע לטומאה. [לא שנו אלא גל עגול. פי׳ גל עגול קצר מלמעלה ורחב למטה, וכשמתחיל לפקח מתחיל תניא נמי הכי ר' ישמעאל בר׳ יוחנן אומר מפקח בגל

כיצד גל עגול כו׳. בו גל כגול כו. [מתני'] אין שוחטין את הפסח על היחיד כו'. תנו רבנז מנין שאין שוחטין את הפסח באחד שעריך י דררי ר' יהודה. ר' יוסי אומר יחיד ויכול לאכלו שוחטין עליו עשרה ואין בראשון שוחטין עליה בראטון שחוטן פלית בפני עצמה בשני עושין אותה טפילה לאחרים דברי ר' יהודה. ושנינן . תריץ ואימא הכי, נשים בפני עצמן. אקשינן וכי עושין חבורה כולה נשים

שהיה ממא מתחלתו. מימה לר"י מפקח הגל נמי נימא חי הוה כשהתחיל לפחח וי"ל דכיון דמנאו מת אית לן למימר כדאמרינן בגמראי דאנינות לילה ליתא מדאורייתא אלא אנינות יום שמתחלתו היה מת שכל הטומאות כשעת מליאתןש: דא שבו אדא

רבי יוחנן כשחבשוהו ישראל אבל חבשוהו עכו"ם אין שוחטין עליו אפי׳ עם אחרים (כ) אשר פיהם דבר שוא והיינו איפכא משמעתיו:

טשרה ואין יכולין לאוכלו אין שוחטין עליהן. נהא מודה אפילו ר' יהודה כדתנן שלא יביאוהו לידי פסול: האי באחד מאי עביד ליה. הוה מצי למימר דאיצטריך לכדאמרינן בכילד לוליו (לעיל דף עט:) שחין היחיד מכריע א: והתנן אין עושין חבורת נשים. מעיקרא דקתני בפני עלמה לא קשיא ליה אלא השתא דקאמר אימא בפני עלמן משום דמשמע ליה דלא אסרה מתניתין חבורת נשים אלא כשיש נשים הרבה שסומכות זו על זו ואינן זהירין לשמור הפסח ומביאות אותו לידי פסול אבל יחידה שוחטין עליה:

אוהמפקח את הגל וכן ימי שהבמיחוהו להוציאו מבית האסורים והחולה והזקן שהן יכולין לאכול כזית שוחטין עליהן על כולם אין שוחמין עליהן בפני עצמן שמא יביאו את הפסח לידי פסול לפיכך אם אירע בהן פסול פמורין מלעשות פסח שני חוץ מן המפקח בגל שהוא ממא מתחלתו: גמי אמר רבה בר הונא א״ר יוחנן ילא שנו אלא בית הָאסורין דעכו"ם אבל בית האסורין דישראל שוחמין בפני עצמו כיון דאבמחינהו מפיק ליה דכתיב ישארית ישראל לא יעשו עולה ולא ידברו כזב אמר ה בעכו"ם דעכון דעכו"ם האסורין דעכו"ם לא אמרן אלא חוץ לחומת בית פאגי אבל לפנים מחומת בית פאגי שוחמין עליו בפני עצמו מ"ם אפשר דאמטו ליה ואכיל ליה:

לפיכד אם אירע וכו': אמר רבה בר בר

חנה אמר ר' יוחנן ילא שנו אלא גל עגול

אבל גל ארוך פמור מלעשות פסח שני אימא מהור היה בשעת שחימה תניא נמי הכי ר"ש בנו של רבי יוחנן בן ברוקה אומר מפקח בגל עתים פטור עתים חייב כיצד גל עגול ונמצאת טומאה תחתיו חייב גל ארוך ונמצאת מומאה תחתיו פמור אימא מהור היה בשעת שחימה: מתני' אין שוחטין את הפסח על היחיד דברי רבי יהודה ורבי יוסי "מתיר ואפילו חבורה של מאה שאיגן יכולין לאכול כזית אין שוחמין עליהן יואין עושין חבורת נשים ועבדים וקטנים: גכו' ת״ר יסנין שאין שוחטין את הפסח על היחיד ת"ל ²לא תוכל לזבוח את הפסח באחד דברי ר' יהודה ורבי יוסי אומר יחיד ויכול לאכלו שוחמין עליו עשרה ואין יכולין לאכלו אין שוחמין עליהן ורבי יוסי האי באחד מאי עביד ליה מיבעי ליה לכדר"ש יוסי האי אומר ימניין לזובח את פסחו בבמת יחיד בשעת איסור הבמות שהוא בלא תעשה ת"ל לא תוכל לזבוח את הפסח ייבאחד שעריך יכול אף בשעת היתר הבמות כן ת"ל באחד שעריך ∘לא אמרו אלא בשעה שכל ישראל נכנסין בשער אחד ור"י האי מנא ליה תרתי שמעת מינה ולר' יוסי ממאי גבנטין בשער אחור דר האי בונא ליה הוחר שבערו בינה זכר ידם בובאי דלהכי דקאמר ר"ש דילמא כדקאמר ר' יהודה הוא דאתא אמר לך לא סלקא דעתך דהא כתיב יאיש לפי אכלו רמי ליה רב עוקבא בר חינגא מפרישנא לרבא מי א"ר יהודה אין שוחמין את הפסח על היחיד ורמינהן אשה בראשון שוחטין עליה בפני עצמה ובשני עושין אותה מפילה לאחרים דברי ר' יהודה א"ל לא תימא בפני עצמה אלא אימא בפני עצמן אמר ליה מי עבדינן חבורה שכולה נשים והתנן אין עושין חבורת נשים ועבדים וקטנים מאי לאו נשים לחודייהו ועבדים לחודייהו וקטנים לחודייהו אמר ליה לא נשים ועבדים וקטנים נשים ועבדים משום תפלות קטנים ועבדים משום פריצותא

והמפקח את הגל. מעל אדם ואין ידוע אם ימלאנו חי או מת: שוחטין עליו. דמכ"מ עודנו בחזקת טהרה. ואונן נמי לאורתא חזי כדכתיב (ויקרא י) הן היום הקריבו יום אסור לילה מותר בשחיטת בבית האסורין של עבו"ם. בירושלמי מוקי לה רבי יוסי בר בון בשם

קדשים יוגבי פסח לא העמידו לבריהם במקום כרת: שוחטין עליהן. בחבורת חחרים: שמח יביחוהו לידי פסול. שמא יטמא אונן למתו ומפקח גל ימנאנו מת ונמנא שהאהיל על הטומאה והחבוש שמא לא יצא וחולה וזקן שמא יכבד חוליו ולא יוכל לאכול כזית: לפיכך. הואיל ובשעת שחיטה ראויין היו ונזרק הדם עליהן אם אירע בהן פסול כמו שפירשתי פטורין מלעשות פסח שני: חוץ מן המפקח אם הגל ונמלא המת תחתיו שחייב לעשות פסח שני: שהוא טמא מתחלתו. קודם שחיטה שהרי האהיל על הטומחה משעה שהתחיל לפחח ובגמרא מוקי לה בגל עגול שמתחלה האהיל את כולו: גבו' לא שנו. דאין שוחטין על החבוש בפני עלמו: בית האסורין של ישראל. כגון לכופו להוליה חשה פסולה או לשלם ממון אי נמי כדתניא (כתובות דף לג:) אם יקום והתהלך בחוץ כו׳ים וכי תעלה על דעתך זה מהלך בשוק וזה נהרג אלא מלמד שחובשין אותו עד שנראה מה תהא עליו: בית פאגי. מקום חילון בירושלים: דמעיילי ליה. מן הפסח בתוך בית האסורין לאכול דהא לפנים מירושלים הוא: ל"ש. דמפחח גל חייב לעשות פסח שני אלא גל עגול דמתחלתו האהיל עליו אבל גל ארוך שמא בשעת שחיטה עדיין לא האהיל כנגד הטומחה וכיון דספק ילא ספק לא יצא פטור משום דלא אפשר כדחמרן לעיל (דף פח:) גבי חמשה שנתערבו עורות פסחיהו:

בותנר' על היחיד. טעמא יליף בגמרא: ואפילו חבורה של מאה. רבי יוסי האמר לה כלומר לא תליא מילתא דפסח אלא באכילה יחיד ויכול לאכול כזית שוחטין עליו מאה ואין יכולין לאכול כזית בין כולם אין שוחטין עליהן: ואין עושין חבורם טעמא נשים ועבדים וקטנים. מפרש בגמרא: גבו׳ לא סוכל לובוח את הפסח באחד שעריך. ודריש באחד באנפיה נפשיה על

היחיד: ואין יכולים לאוכלו. כזית מחנו: מנין לזובה פסחו בבמת יחיד. במה קטנה שהיא בלא מעשה. להכי נקט במח יחיד ולא במח ליבור דבמח ליבור בשעח איסור הבמוח ליכא דשעח איסור הבמוח לאחר שנבחר משכן שילה ומשחרב היה להם היתר עד שנבנה בית עולמים ומשנבנה חזרו לאיסורם ושוב לא היה להם היתר: שהוא בלא העשה. אבל כרת דשחוטי חוץ ליכא. ובשחיטת קדשים בפרק בתרא (זכחים קיד:) מוקי לה בקודם חלות דמחוסר זמן הוא להתקבל בפנים דכתיב [ויקרא יז] אשר ישחט מחוץ למחנה ואל פתח אהל מועד לא הביאו הראוי לפתח אהל מועד חייב עליו ושאינו ראוי לאהל מועד אינו חייב עליו ויליף מהכא דמחוסר זמן בחוץ אע"פ שאינו בכרת בלא מעשה מיהא הוי הואיל וראוי לבא לאחר זמן: יכול אף בשעה היהר הבמות כן. יהם בלם תעשה זה דהם לא הותרה במת יחיד אלא לדבר הנידר ונידב ולהוי האי לגביה כשעת איסור: ס"ל כו'. דהאי לאו דהכא לא משתעי אלא בשעת איסור הבמות והכי שמעינן ליה לקרא לא תוכל לובוח את הפסח בבמת יחיד בזמן שכל ישראל נכנסין בשער אחד כו' כי אם אל המקום אשר יבחר שם תובחנו: ופרכינן לר' יוםי ממאי דקרא לדרבי שמעון כו'. ולאו פירכא כולי האי דאיכא למימר מר דריש ליה הכי ומר דריש ליה הכי אלא טעמא דר׳ יוסי מהדר לפרושי מאיש לפי אכלו: לא ס"ד. דלאסור פסח על היחיד אתא דכתיב איש לפי אכלו תכוסו על איש אחד תשחטו ובלבד שיראה לאכילה: מפרישנא. שם מקום: אשה בראשון. חובה ובשני רשות. ולקמיה [ע"ב] יליף טעמייהו: **טפילה.** חיבור: קתני מיהת בפני עלמה לשון יחיד: ה"ג לא נשים ועבדים וקענים: **הפלוח.** עבירה:

א) קדושין מב. ולקמן לה. מ) קרושין מנב. [נקמן נס.
לט. יומא נא.], ב) [ע"
מוס' לקמן לס. ד"ה
מיבעין, ג) ובחים קיד;
ד) [בזבחים קיד: וכן ליתאן, ה) וסוכה נה:ן, ו) [לקמן לב.], ז) [זבחים לף ק:], ה) [שמות כא], דף ק:], ה) [שמות כא], ט) [עירובין לה: נדה ד.],

תורה אור השלם ו. שְאַרִית יִשְׂרָאֵל לֹא יַצַשׁוּ עולָה וְלֹא יִדַבָּרוּ יַעשׁוּ עולָה וְלֹא יִדַבָּרוּ נָצָטּר צָּוְלָח וְלֹא יָנְבָּיהֶם בָּזְב וְלֹא יִמְצֵא בְּפִיהֶם לְשׁוֹן תַּרְמִית כִּי הַמָּה ָעוּ וְרְבְצוּ מַחֲרִיד: מַחֲרִיד: י בּנּי וְאַין בּנְיִה גּ יג 2. לא תוּכַל לְזְבַּחָ אֶת הַפְּטַח בְּאַחָד שַׁעריר אֲשֶׁר יִי ארֹי־

דברים טז ה יִמְעַט הַבָּיִת. פ. יְאָב בְּיבְּט נְיבְּיִּת מְהָיֹת מְשֶּׁה וְלְקַח הוּא וֹשְׁבֵנוֹ הַקְּרֹב אֶל בִּיִתוֹ במכסת נפשת איש לפי . אָכִלוֹ תָכַסוּ עַל הַשָּׁה:

הגהות הב"ח (A) גמ' בית האסורין דעכו"ס לא לא אמרן: (ב) תום' ד"ה לא שנו וכו' אחרים דרחיד אשר חיכם:

מוסף תוספות א. את הציבור. תוס׳

נשים ועבדים וקטנים. ושנינן לעולם עושין חבורה כולה נשים ומשנתינו נשים ועבדים יחדו משום תפלות והוא דבר עבירה כדגרסינן רוצה אשה בקב ותפלות ולא עבדים וקטנים משום פריצותא.